

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:
Dr. Pavel Blaho, lekár v Skalici
(Szakoleza).Oznamy (inzeráty) účtujú sa
ľavne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 koruny Na pol
roka 1 korunu. Jednotlivé čísla
v expedícii a pri zasielkach naj-
menej 20 výtiskov stojí 2 hal.Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy
sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Ochotníci „Katolíckeho Kruhu“ v Skalici

zahrajú

v pondelok dňa 20. mája 1907

„MÁRNOTRATNÝ SYN“

od Jozefa Hollého.

Otázka odvodňovania.

Hospodársky život našich krajov nachodí sa vo vážnom, možno povedať v nebezpečnom stave.

Nedostatok pracovných síl roľníckych, sťahovanie sa zemedelského delníctva do veľkých mest, do Ameriky, nízke ceny hospodárskych výrobkov, vysoké dáne pozemkové, množstvo rozličných prirážok tlačia strašne roľníka, sedliaka.

Sú ale príčiny vnútorné, ktoré prekážajú rozvoj a pokrok hospodárstva o ktorých roľníci málo rozmýšľajú, o ktoré sa nestarajú a predsa má-li zemedelstvo úspešne bojovať, konkurovať s horespomenutými prekážkami, musí premýšľať o náprave, o prostriedkoch, ako si pomôcť, ako sa ozbrojiť proti toľkým nehodám a prekážkam. Jestli je pravda, že hospodárstvo má mnoho nepriateľov, že je doba pre roľníctvo neprajná, vtedy musíme sa dobre prizreť, či je i stav roľnícky dostatočne silný, sám v sebe mocný aby krízu, nemoc pretrval a svoje polozenie pre budúcnosť upevnil. Tu musíme odpovedať, že veru naši roľníci sú slabí, nevedomí a ani najmenej nie vyzbrojení odoláť toľkým nepriateľom. preto klesajú, padajú, preto utekajú. Keď niekto nevie si rady, nechá vec tak, obyčajne ľud málo vzdelaný poddáva sa pokorne úderom osudu, kloní šiju hneď na prvý úder a čaká, čo a ako bude. V tejto vlastnosti slovenského ľudu leží hlavná príčina jeho nešťastia, malé, nízke vzdelanie, slabý duch, preto úspechy odporcov. Táto príčina ukazuje sa i v radách našich milých roľníkov, nedostatok vzdelania je príčinou veľkých námah a malého čistého zisku. Slovom mnoho práce, málo peňazí. Jedna z otázok z ktorých v zemedelstve pochodí mnoho zla, je otázka odvodňovania. Len pozrime koľko je u nás močarín, mlák, žabích jazier, močiarovitých lúk, koľko tisíc jutár leží ľuďom a nedonáša žiadna pôda nič, len kyselé tráviny, a roľník len tolko vie, že musí z týchto mokrych pozemkov, kde

každé jaro morí seba a dobytok, kde neskoro seje, sadi, a neskoro žne, že i z týchto pozemkov musí platiť daň, častokrát vysokú, lebo tieto roľa bývajú v prvej triede!

Kto začal u nás odvodňovať pánstva, veľkostatky a úrady, ľudia to vidia, ľúbi sa im to, ale sami nijako nemôžu sa chytiť do toho, nemajú tolko rozumu, nie prostriedkov ani vôle. Sám jednotliviec nič nesvedie, neni medzi nimi organizácie, nie jednoty, a preto keď už páni majú skanalisované, sdrenážené, odvodnené, sedliaci pijú vodu, žaby krkajú po močidlách a slniečko božie páli do tých blat a močarín a suší, ale kedy to bude a jako, — kto to vie!

Úrady odvodňujú rok, dva, tri, aj desať, jako kde, to trvá celú večnosť, každý rok nechávajú sa tisíce v blate v barinách, močároch. Všade inde, v Nemecku, v Čechách, na Morave sú spolky a družstva odvodňovacie.

U nás nič a keď sú, kazí si ľud tie spolky sám.

Treba sa zbrojiť zavčasu, lebo na roľníctvo prídu ešte horšie časy. Spomeňte len na hospodárske odlúčenie od Rakúska.

Čoho sa boja veľkostatkári.

Kto pozoruje život a túžby ľudu, vidí že v posledných desiatich rokoch všetka myseľ chudobného, delníckeho ľudu sa sústreďuje len v tom, ako by mohol prísť ku stálej práci. Vidíme, že už sa ľud roľnícky neuspolieha na výžinky v ktorých si v starých časoch obstaral živobytie na celú zimu, ale hľadí si najst takú prácu, ktorú mu ani zlé počasie, ani zima neprekazí. Remeselník sa teraz nepridáva remesla tak, ako sa ho pridával v starých časoch, bárs remeslo má zlaté dno, predsa nemá istú výživu pri ňom.

Čo nastaly rozličné stroje, ktoré odoberú delníkovi prácu na poli, remeselníkovi v jeho

dielni, ľud vidí, že nemá zabezpečené živobytie pri tej práci, pri ktorej jeho predkovia pokojne žili, preto uteká, húfne sa sťahuje do miest, do fabrik, za more, kde v stálej práci a vo väčšom výdelku vidí svoju budúcnosť zabezpečenú.

Naši hospodári nie s veľkou radosťou hľadia na túto premenu, na tento pohyb, boja sa toho, že v pilných časoch nebude im mať kto pole obrobit, z neho úrodu zvieš do stodol. Čo ale hovoria k tomu veľkostatkári?

Sťahovanie sa ľudu naháňa veľkostatkárom strachu. Nevšimli si oni tohoto pohybu, nehľadali príčinu tejto „choroby“ delníctva, nehľadeli príčiny odstrániť, chorobu vyliečiť. Až teraz, keď sa ľud na jejích majetkoch prebúdzá, keď žiada povýšenie mzdy a keď mu ju nechcú povýšiť, hrozí štrajkom, ba povie si, čo ja tu budem otročiť; chopí sa vezme celú rodinu a aló za more.

Štrajku sa veľkostatkári neboja, veď proti tomu sú u nich prostriedky, žandár a vojak, ale keď im ľud utečie, už ho nebudú môcť nútíť do práce.

Obrátili sa proti sťahovaniu sa ľudu. Vláda, ktorú zastupujú veľkostatkári, postavila pohraničnú políciu, zvýšila počet žandárstva, naložila im, aby všemožne prekážali sťahovanie, chytá a prísne tresce vystahovaleckých agentov, vracia utekajúci ľud, takýmto spôsobom chcú prekaziť vystahovalectvo, takýmto spôsobom hľadia si udržať zotročený ľud doma, aby ho mohli vyceciavať, úbožiť ďalej. Že ale týmto len strpčenie pôsobia v ľudu, to vidíme.

My tiež pracujeme proti tomu, ale nie takým spôsobom, my poučujeme, povieme príčinu, radíme, jako sa má brániť, jako má bojovať v boji o živobytie, o udržanie si pôdy, ktorá mu ustavične ubýva pod nohami. Veď je to i nám protivné, keď vidíme, že nebude mať kto obrábať zem, že bieda nutí ľud na takové prostriedky.

Veď nie len z našich hornatých krajov uteká ľud, ale i z tých najúrodnejších, kde sa obylie skoro samo rodí, i z Dolnej zemi uteká ľud tak, ba skoro viac preč za more. Zo Zadunajska v minulú nedeľu cez mošonskú stanicu odišlo 400 vystahovalecov. Z Čanádskej stolice v jednom týždni odišlo 154 ľudí. Táto okolnosť naháňa veľkostatkárom, ale proti hľadajú vždy len násilie, ľudským spôsobom nehľadia sťahovaniu odpomôcť.

My upozorňujeme veľkostatkárov len na to, aby sa smierili s ľuďom, aby jeho právne požiadavky vzali do ohľadu, aby vysluchli ľud, čo ho bolí, prečo uteká preč. Nech dajú ľudu pôdu, na ktorej bude môcť jako na vlastnej pracovať, a s týmto zabezpečia budúcnosť svoju, ináč ale pletú bič na seba, lebo vystahovalectvo je ten bič, ktorý ich bude sťahat viac, ako štrajky a vzbure ľudu.

Velkomestský život.

Chudobný ľud venkovský sťahuje sa ustavične do veľkých miest, nevie ale čo ho tam očakáva. Myslí, že tie veľké paláce ten lesk po uliciach, hlása blahobyť veľkomestského ľudstva. Nevie ale, čo je ukrité, jaká špina je nazhromaždená pod týmto pozlátkom.

Aby sme volajaký obraz predložili pred oči chudobných venkovanov, spomeneme len dve dáta z biedneho života Peštianského.

V mesiaci apríly tri kráľovským címerom označené záložne analy obrat za záložné veci 876, 671 korún. Z tohoto za záložné veci vydali 472, 878 kor. Za vymenené veci prijali len 403,693 kor. Podľa tohoto príjem za vymenené veci bol 69, 285 kor. menší. Z tohoto vidíme, že obyvateľstvo je tak chudobné, že si nemohlo ušporiť na vymenenie tých 69,285 korún stojacích vecí, ktoré museli od veľkej biedy založiť aby si hlad mohli volajako ukojiť.

O mnoho smutnejšie hovoria dáta útulny bezbytných.

V Pešti majú tieto útulny 1100 postiel. V týchto útulnách tedy môže každú noc prenocovať 1100 ľudí, ktorí nemajú nocľahu. V minulom roku prenocovalo v týchto útulnách 311,301 osob, tedy skoro každú noc boli všetky miesta zaplnené chudobnými bezbytnými osobami. K tomu ešte pripomenieme, že polícia, každého takého človeka, ktorý nemá v Pešti bytu, práce, alebo zamestnania, hľadá z mesta odstrániť, vyšupovať a práve lanejšie dáta ukazujú, jak mnoho ich z mesta nechala vyšupovať na venkov.

K tomuto ešte pripomenieme, že v týchto útulnách za nocľah sa platí 10 hall. a z tých 311,301 nocľahníkov bolo 35,383 takých, čo nemali ani tých 10 hall. s ktorými by si mohli vyplatiť nocľah.

Toto sú len čísla, ktoré ale hlasitejšie hlásajú biedu veľkomestskú, jako všetky iné okolnosti.

KUPUJTE V POTRAVNOM SPOLKU!

BESEDNICA.

Pod bránou.

Píše dla zkusenosti Franta.

Jako študenti o pol 8. hod. do školy počnou ísť, otvorí náš doktor svoju bránu a vyloží svoj krám, ktorý má zvláštny a vábivý obsah. V košoch pomaranče, fíky, jablka, v škatulách cukrlátka, jedno krajšie od druhého a sladké ako mäd, ba niektoré i nadievané, buď koňakom alebo rumom pre malých korhefov obojeho pohlavia. Každý študentík a študentka, keď nemôže kúpiť, aspoň okom mihne po krásnom výklade a pohľadom si sladí ten trpký život študentský. Avšak máva náš doktor, — jeho všeobecné meno, kde ho vzal on sám nevie — hostov i vyššej triedy jako študentov. K nemu príde i niektorý posluchač vyžšej školy, tiež zamlsí si a dačo zaklebetíť, lebo náš doktor vie i klebetiť. No pravda ako by aj nie, nahovára, kritizuje, politizuje a pritom handluje. I teraz vidíme dvoch takých akademiu končiacich holomkov pod jeho bránou. Jedon vysoký, fúsatý, so širokým čiernym barkom, s jeho pýchou, v ruke s tlstou kilovou palicou, tak zvanou »podajkou«, pravdepodobne zvykol s ňou podávať zamotaný v haveloku, druhý menší od neho o pol druhej hlavy, bez fúsov, holobrádok ešte, vzdor pokročilému jaru v zimníku. Obydva sú každodenní hostia doktora. — Náš doktor

Starosť.

Povedz my Anička, prečo slzy roníš?
Prečo tvoje očka často v slzách močíš?
Snáď sa Ti zle vedie, bôl hrozny Ťa súži
Alebo snáď srdce, podačom ti túži.

Zle sa my nevedie, boľasť žiadnu nemám;
Vždy sa dobre cítim, pokiaľ Teba tu mám!
Len nad tým ja plačem, hej čo so mňa bude?
Až Teba, môj milý, tu u mňa nebude.

Franta.

Láska!

Sakra, však tá britva škriabe
Ako tupá motyka;
Tvár ma bolí, ohňom horí,
Hlavou točí kolika.

* * *

Boľasť hrozná! a ja čuším
Ani slova nemuknem
Lebo toho, kto ma holí,
Švarné dievča, milujem.

Franta.

Dopisy.

— Skalice. Kto by z vás nemiloval spev? Kto by rád nepočúval, tak večerom po poli sa rozliehajúce tóny spievajúcej mládeže z plného hrdla sa valiáce vlnami čistého povetria? Kto by sa nepristavil, čujúc na dolinke pri potôčku žblunkajúcom trávu kosiacu devu, ktorá si nôtí pekné romance o Janoškovcoch, alebo ľubostní pieseň o svojom milom? — Zajiste každý.

Každý si rád i sám zaspieva vyjdúc na líku zelenú, lebo do hája šumiaceho, »veď je spev najmilšie jeho potešenie,« ba je to prírodný zjav Slováka, že miluje spev nadovšetko.

Spev ukazuje životachtivosť a životaschopnosť národa, bez spevu náš život by sa zdal jednoduchý, zunavený.

Spev pôsobí najviac na city človeka; veď pochádza z citov, už či je to cit pobožnosti, či rodolubosti, či lásky, dla ktorých povstanú po-

ích nie veľmi rád vidí, ale už ako takých každodenných hostov, už ích len trpí. Zvlášte ten veľký je mu v oku, lebo vždy len koštuje, koštuje a nikdy nič nekúpi. Keď mu doktor povie, »ale domine nie že tak, veď to stojí groše«, udre tlstou palicou o kameň, že sa praskne na sto stran a zamumle: »mlčte domine« a doktor je vyplatný. Toho menšieho už radšej vidí náš doktor. Ten je troška inteligentnejší, narobí cez mesiac dlhu a na prvého nezaplatí, ale sráta a k tomu prirátajúce robí dlh zase až do prvého, a preto že píše a ráta, má ho doktor radšej, lebo nekoštuje. —

I teraz prišli menší holobrádok rátať a kilometer koštovať. Doktor mlčí na teraz, lebo vidí že kilometer nie je dobrej vôle, iste zle spal, ak by sa ozval, môhol by s palicou miesto kameňa, na jeho chrbát udreť, a potom čo s chrbtom na sto strán puknutým. Mlčí a len trpí. Nuž ale čo je moc je predsa len moc, uzná i doktor. Jako ho len vyhnať odtiaľto, hutá až vyhutá. Vie že má veľmi rád doktora B. Jako blesk mikne sa mu dobrá myšlienka cez rozum, vlastne, ako on hovoríeva cez bratra Filipa, a povie:

— Domine vieš čo nového?

— Čo? Zamumle kilometer jedon neapolitaner žuvajúce,

— Je tu doktor B.!

— Ba hroma! a kde? zareve kilometer, div mu neapolitaner v hrdle nezostal a ho nezadusil. —

tom podobné spevy, ktoré v nás podobné city vzbúdzajú.

Rád počúvam mládež po ulici spievajúcu, len že čuť niekedy po našich uliciach i hulákanie až pri moc dobrej vôle súcieh mladíkov a to v neskorých hodinách večerných, ktorým spevom len rušia noční odpočinok občanov a kazia krásne melódie slovenské. Ba čo je ešte smutnejšie, 16-ročné chlapčiská dajú sa po ulici kričať, spievajúce nemravné ba oplzlé piesne, ktoré priniesli z veľkých mest.

Aj niektoré matky učia, alebo povoluju svojim malým deťom rozličné nemravné piesne spievať, ba ešte sa i s tým chvália pred ľuďmi, keď to malé decko zaspieva takú pieseň a pritom sa sekácky zasmee, žmurkne si, jako niekde vo veľkomestskom divadle nejaká primadonna.

Povedal som, že spev pôsobí na city človeka, a zvlášte na city dieťaťa, teda má aj výchovávaci moc, a preto nesmie to dieťa takové spevy ani počúvať, ktoré by v ňom vzbudily neslušnosť.

Jak krásne znejú z úst dieťaťa nejaká nábožná pieseň, tá sluší k nevinnéj tváre maľučkých, preto matky všimnite si toto a bude vám to veľmi pomáhať pri výchove dieťaťa.

Vy ale mládenec zaspievajte slušne a krásne naše krásne slovenské spevy, veď je to taká dobrá a sláchetná zábava spievať, alebo počúvať pekný spev. Veď krásnemu spevu bude i prístupnejšie srdce vašich milienek. —ov.

Predplácajte „Pokrok,“ 2 kor. na rok!

Noviny z celého sveta.

— Turecký sultán Abdul Hamid sa poslednie časy veľmi zaujíma o záležitosti ruské. Čo Rusko dalo sa vydobývať si práva a slobodu, turecký sultán pozoruje jeho kroky, lebo sa bojí, že i v jeho krajine vkročí obyvateľstvo na túto cestu. Turecký sultán je už jediný absolutný mocnár zo všetkých európejských panovníkov. Povstanie arabské robí mu veľké starosti o udr-

— Nuž kde v kavárni u Vola!

— Iste?

— Iste!

— Na zdar! A už aj letel jako pštroš na púšti, dreajúc ľudí do cesty sa mu stavajúceho. Daro kričal holobrádok »ale že neutekaj ako lokomotiv, veď nevládzem«, ubíhal ani čo by ho hnali.

A doktor vystúpiac do brány, smeje sa div sa neprehodí z boka na bok klátiac sa, že ho tak vysankoval. Dobrá rada stojí groš!

Z milých čitateľov dozaista mnohý pozná doktora pod bránou, keď príde do Prešp. nech sa spýta, čo bolo, keď kilometer po nenaftiu doktora B. prišiel. Iste sa poškrábe za uchom a povie: »Dajte tomu svatý pokoj.«

II.

— Pán Boh Vám daj dobré rano!

— Pán Boh daj! — Odvetí náš doktor človekovi v halene zamotanému, s baranicou až po uši natiahnutou. Sú to strýčko ze Švansbachu.

— Ej, zlé časy to máme p. doktor! Zlé! Za tých našich časov boly to časy inakšie. —

— Ej, veru boly!

— Porád nám len prší, blata máme až po uši, orať, siať, sadiť nemôžno, všetko to stojí. A veru už by bol aj čas!

— No nič si z toho nerobte, však bude aj lepšie. — Takto teší nášho strýčka, ktorý nijakým spôsobom by nechcel štrajkovať, náš doktor. A ozaj je on i dobrý doktor. Vie on

žanie štátu; bojí sa, že sa Arabia odtrhne a s týmto bude jeho, i tak už zoslábnutá krajina na konci.

— **V Indii sa domorodé obyvateľstvo** búri oproti vláde anglickej, ktorá panuje nad celou Indiou. Vojsko je proti tejto vzbure bezvládne, lebo domorodci s veľkou silou hrnou sa na anglické kolonie a krute prenasledujú misiónárov. Príčina nepokoja bola vraj rozpry medzi indiánmi a mohamedánmi.

— **Vo Francúzsku**, jako sme už písali, zatkla vláda sedem socialistických vodcov, ktorý podpísali plakát, v ktorom vyzývajú vojsko k odopretiu poslušnosti proti predstaveným v tom páde, keby mali rozkaz strieľať do štrajkujúcich spolubratov. Tento plakát teraz nanovo podpísalo a uverejnilo v časopise „Humanité“ päťdesiat poslancov a mnoho takých ľudí, ktorých nebráni imunitné právo proti prenasledovaniu vlády.

— **V Poznaňsku** slávi cech obuvnícky svoje 625-ročné trvanie. Robia sa prípravy k tomuto vzácnemu jubileumu.

— **Veselý kúsok francúzskych novínárov.** Pred nedávnom pri zasadnutí francúzskej snemovne zdálo sa novinárom pojednávanie prídlhe. Aby ho urychlili, postrčili hodiny snemovny o 40 minút vpred. Nič netušiacim poslancom zdálo sa že rozprávka už dlho trvá, preto ju hľadeli skončiť. — Dobrá metóda, len ju užívať s prospechom.

— **Nešťastie na Váhu.** Svadobníci z Kľačian a Podhradja prevážali sa na kompe do Kľačian. Mladuchu svadobný sprievod ráno o 4. hodine doviezol z Podhradja pred Kľačany. Prívozník prišiel s kompu, aby svadobníkov previezol. V noci ale dáky zločinec sekerou uťal veslo. Svadobníci v nádeji, že keď ich je viac, s pomocou aj bez vesla prejdú na druhý breh. Sotva ale prišla kompa do prostred Váhu, zastala, do nej vlny rozvodneného Váhu tak silno opieraly sa, že vytrhlo stĺp, na ktorom bola lina, kompu odtrhly a na kusy rozbili. Mysleli sme, že všetci zahynuli, ale Hospodin zavčasu poslal svoj nástroj, Leopolda Fischera, ktorý na počutie ne-

šťastia vyskočil z postele, bežal na breh, skočil do rezervného čluna, aby tonúcim prispel na pomoc. Žiačka Mária Jankovičova na kuse dosky rýchlo bola dolu nesená, z ktorej viac ráz bola strhnutá, ale zakaždým nadľudskou silou znovu hore vydriapala sa, už cítila, že dlho nevydrží, lebo jej už len hlavička trčala z vody, keď dorazil Fischer a za vlasy ju vytiahol do člna. Štrnást ich takto vysvobodil, Pavla Lamoša a mladuchinu 16-ročnú sestru ale už nemohol, lebo títo pred príhodou vo vinách našli svoj hrob.

— **Smutný koniec lásky.** Stalo sa v Ríme po tieto dni. Pasquale Velandi, 20-ročný kelner v kaviarni, zalúbil sa do 18-ročnej Ermelindy Fierrovej. Mladí ľudia boli by bývali hotoví i sobrat sa, ale stál im v ceste otec dievčaťa. Len veľmi tajne mohli sa schádzať. Otec dozvedel sa i o tom, — že jeho dcéra schádza sa s mladým človekom. Otec, Fierro, stretol sa s Velandim na ulici a v svojej rozhorčenosti udrel. Velandiho po tvári. Mladý človek smutný vrátil sa na svoj byt, ale nepovedal nikomu, čo sa mu stalo. Nasledujúceho dňa otrávil sa. Ešte živého vzali ho do špitála, ale tam o niekoľko hodín umrel. Ermelinda ešte v ten deň dozvedela sa o smrti svojho milého, Bola sama doma s malou sestrou svojou. Sestričku nechala, prešla do otcevej izby, tam vyhľadala si revolver a strelila si do srdca. I umrela.

— **Ceny pozemkov a domov v Nev-Yorku.** V obchodnej štvrti Nev-Yorku neslychaným spôsobom rastie cena pozemkov. Na Broodwayi bol jeden malý dom s pozemkom 50 stôp širokým; majiteľ, bankár Henry Clews, celé roky darmo nízka ho za 250.000 dollárov. Ale prišiel rozvoj priemyslu a Clewsovi nízka za jeho pozemok 300.000 dollárov. Nepojednal sa, lebo prišiel nový kupec, dávajúci o 100.000 viac. Tretí kupec ponúkal ešte 100.000 dollárov, a o týždeň Clews predal svoj pozemok za okúhly jeden million dollárov. — Druhý príklad: Astorovská rodina má viac domov. Arendátor jedného z Astorovských domov, ktorý ročne donášal 45.000 dollárov, veľmi dobre zarábala. Od troch

miestností na sklepy dostával ročne po 36.000 dollárov a ostatných šesť posechodí tak draho vydával, arendátorovi domu zostávalo ročne 50.000 dollárov čistého príjmu. A arenda mala mu vypršať až o 20 rokov. Z takýchto príkladov majitelia domov poučili sa tak, že domy svoje dávajú do prenajmu už nie na viac, ako na tri roky. Iný majiteľ pred rokmi vydal svoj dom za 47.500 dollárov, teraz dostal by zaň do 90.000 dollárov, keby smluva nebola platná ešte na 16 rokov. Patrick Doherty roku 1842 na západnej strane Broodwaya kúpil za 450 dollárov pozemok 73 stopy široký; roku 1884 predal jeho polovicu za 4500, teraz druhú polovicu za 86.200 dollárov.

Doporučujeme našim rodinám KOLÍNSKOU ČIKORKU.

Hospodárstvo.

— **Hubenie ohnice.** Smutné je pre hospodára, keď sa mu roľa zasiatá jačmeňom začne žltieť. To vieme, že hubenie tejto nepotrebnéj zrašťliny, ohnice, jako i iného plevelu je najistejšie okopávaním. Na niektorých miestach trávou zarastlé osenie povláča a tým sa choť stráť tých všeliakých škodlivých zrašťlin.

Proti ohnici môžeme najskôr sa obrátiť striekaním pola 15—20% ním roztokom železnej skalice (zelený ľadok).

Môže sa tým striekať každé obylie i v ktorom je čatelina zasiatá. Obylie poškvry s tým netrpí a čatelina len zdáľive je poškvorená, lebo jej lístky sčierňajú, ale toto sa vynahradí bujnším jejím zrastom. Nesmie sa týmto zeleným ľadkom striekať repa, lebo zemiaky, alebo iné okopniny. Striekacie prevádza sa v tom čase, keď ohnica začne pupky hnať; rozkvitnutéj to už tak neškodí. Skoro tiež neni dobre striekať, lebo stebľa, ktoré neskôr rastú museli by sa striekať ešte raz. Neni síce ani to škodlivé, keď striekanie opakujeme.

Ľadku sa má do každého hektolitra rozpuštiť 15—20 klg. Na 1 hektár pola pri striekaniu má sa upotrebiť 6 hl. tohoto roztoku. Ľadok sa najlepšie rozpúšťa, keď ho dáme do mecha a zaveseíme do suda, aby len jeden koniec mecha bol vo vode.

Striekať sa môže bárs v ktorej hodine dňa, len musí byť obylie suché; rosa na ňom nesmie byť. Dobré je keď na striekanie asi pol dňa neprší. Najistejšia doba ale je pre túto robotu v teplý deň pri poľudni.

— **Prádlu po nemocných** sa riadne vyčistí a zbaví všetkého, čím sa ohrozuje zdravie, keď do vody ku prádlu určenej pridáme okrem mydla a sódy trochu petroleja. Prádlu týmto spôsobom prané býva tiež bielsie.

— **Prerezovanie ovocných stromov.** Haluze ovocných stromov často rastú tak nahusto a neporiadne, že keby sa neprerezovali, škodily by dobrému vývinu stromu. Ovocné stromy sa majú prerezovať tak mladé, jako i veľké. Pri mladých stromkoch režeme len krivo rastúce halúzky, totiž, ktoré rastú do koruny, alebo napríklad, ďalej také, ktoré by časom príliš tesne rastly pri sebe. Stromek s hustou korunou z pravidla málo rodí; silu soberú vetvy a na ovocie nezostane nič, tak že toto skoro opadá. Jako sa musí človek opatrovať aby sa pekne vyvinul mohol, tak sa musia opatrovať i stromky. Pri starých stromoch režeme len suché alebo nemocné halúzky. Pri prerezovaní môžeme hneď očistiť strom od hmyzu a ušporíme s tým jednu prácu. Dobré je keď miesta poodrezovaných halúzek omažeme žltou hlinou, lebo rana blízko snetu zahnieva a s tým sa strom veľmi kazí.

potešiť každého, kto k nemu príde! Študenta s prázdnyim vačkom, alebo žalúdkom, vojáka v mundači, sedliaka v halene, každému podá z jeho veselej povahy kúsok potešenia, až po jedného potešiť nemôže. Je to tovariš, šneider, kto ho vidí, nik nepovie, že by to šneider — krajčír — bol. Ako známo ihla a krajčír podobajú sa jednomu, ale náš krajčír cele opačne vyzerá, sťa dajaký mäsiar, tlstý, silný, sťa Goliláš. A tento páno príde zavše sa požalovať, že ho žalúdok bolí, že nemôže jesť. I teraz prišiel a začína svojou starú nótu. Stryčko zo Švansbachu vidiac obra, zamotája sa do haleny s pozdravom, — „no dobre sa majte,“ — pobral sa preč, iste si pomyslel, nebolo by dobre sa sním pasovať.

— No s Bohom sa majte, a už len strpenie, veď i tak je to naše heslo, — potešuje doktor. —
— Čo že je Vám pane krajčír? Čo zas Vás bolí,

— Ale čo? Čo? Nuž brucho!

— Brucho! Snáď žalúdok?

— Nuž teda žalúdok.

— Nuž nemal by ste jesť, mal by ste ho vytrucovať. Uvidíte jak bude poslúchať!

— Hej trucovať! Já som nikdy netrucoval!

— Nuž snáď by Ste sa mal prechádzať viac Vy vela sadíte. Viac choďte. Vyjdite si každý deň na Gazlberg:

— Hej prechádzať sa. Já som sa nikdy neprechádzal a ani sa nebudem. —

— Nuž teda čo s Vámy. Viete čo! Vy pijete moc piva! Pite mlieko a iste sa Vám ulepší.

— Čo mlieko! Hej mlieko, já som nikdy mlieko nepil, čo som malé decko, lebo stará baba. —

— Nuž keď ani to, ani to, ani trucovať, ani prechádzať sa, ani mlieko piť, nuž buďte vegetarianom. Pozrite, jezte takéto jablka, to máte balzam proti žalúdku!

— Eej čert Váš vem aj s Vašími jablkami. Dajte mne za dva šestáky čukulády!

— Tá Vám pomôže. To už ano! — A náš doktor mu i zapakuje, Goliláš ju pichnul do vačku vyvalil sa s brány, ktorej dve tretiny zostal, bručiac po pod nos.

— Na zdar!

— No na zdar! A pán Boh Vám pomahaj. Len trpezlivosti a čukulády! Nuž tak, aj by mu chcel poradiť, aj by mu chcel dobre a či ho čert ví, čo v ňom sadí. Kúpi si čukulády, nuž čert tá vem. Kto to videl v živote proti boleniu žalúdka čukuládu jesť. To už nenie po detsky?

— A výtam Váš, kde Ste sa tu nabrala? Kde to mám napísať, už sto tisíc rokov som Vás nevidel!

— Keď Vy mňa nie, já Váš tiež nie! Odpovie slečinka, červená jako malina! — Pán doktor viete čo je nového?

— Čo? Moja krasavica krásna!

— Pán Z. sa bue ženit.

— He-e-e-j! No nedelajte si z toho nič, len trpezlivosti i na Váš príjde čas. —

— Oj! Vy huncút, No s Bohom!

(Pokračovanie.)

UPOZORNENIE!! P. T. Hospodári, ktorí sa chcete umelé hnojivá, prihláste sa v skalfickom potravnom spolku.

OZNAMY.

Oznamujem et. obecnstvu, že som prevzal jednatelstvo „Národnej ľudovej assekurácie“. Assekurovať sa môže každý človek, počnúc od 20. roku až po 60; starší sa nepríjmu. Stanovy sa každému napred prečítajú. Prihlásiť sa možno kedykoľvek u Jozefa Vanek, krajčírka a jednatela v Holiči, č. 87.

Mám na predaj jeden senník, 6 metrov dlhý 5 metrov široký, a 3 metre vysoký po strechu. Dorábam hranty (válovy) pre dobytok z dubových fošni, komu sa bude páčiť, nech sa prihlási v mojej tesárni.
Parel Stúpal v Radošoviach.

První moravská ROLNICKÁ TOVÁRNA AKCIOVÁ

na soustředěná hnojiva a lučebniny v Přerově, doporučuje ku hnojení na jaře za zvlášť výhodných cen

Pro nižiny a úrodnější půdy:

K ječmenu:

SDI Superfosfát draselnatý,
SKMI Superfosfát z kostní moučky,
SNI Superfosfát nerostný,
KI 40-procentní síl draselnatou.

Pro hornaté kraje:

SA Superfosfát épvkový neb
KME Kostní moučku rozloženou.

K řepě (eukrovce)

SAI Superfosfát épvkový a
KI 40-proc. síl draselnatou neb
SKMI Superfosfát z kostní moučky,
SNI Superfosfát nerostný s přidáním
Chilského ledku, síranu épvkovo-
vého, neb dusíku vápenatého.

K ovsu a zemákům:

SA Superfosfát épvkový neb
SKMI Superfosfát z kostní moučky,
SNI Superfosfát nerostný s přidáním
bud dusíku vápenatého neb
síranu épvkového

K jeteli a lukám

SD Superfosfát draselnatý neb
SF Sádro superfosfátovou neb
Tomasovu strusku s káinitem.

Podporujte závod rolnický!

Pro nižiny a hornaté kraje:

Pro nižiny a hornaté kraje:

UPOZORNĚNÍ! V zájmu pánů rolníků radíme, by se dříve přesvědčili o cenách a podmínkách u rolnické ryze české továrny na umělá hnojiva v Přerově, než koupí.

Sklad pre Skalicu a okolí má
»Potravný Spolok« v Skalici.

Mejvětší česká tovární výroba HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ NA MORAVĚ. JOSEF LIDL V BRNĚ

zelný trh číslo 11
Prisezný znalec c. k. zem. soudu v Brně.
Vlastní výroba TAHACÍCH HARMONIK všech druhů
Jednořadové, 2řad. 3řad. a chromatické harmoniky z nejlepšího materiálu a nejsolidnější práce.
Ceny velmi mírné. Sta přípisů uznání a díků

14-50

Slovenská knižnica

nemala by chýbať v žiadnom dome.
V prvom svazku práve vyšla:
Reštaurácia, krásny opis staro-
dávných ženianských voľieb.
Pre ďalšie svazky vybrali sme nasledu-
júce krásne knihy:
1.) Tri rozprávky od J. Čajáka.
2.) Nové besednice od Tajovského.
3.) Dejiny národa slovenského.
Adresa:
Vydavateľstvo Slovenskej knižnice
(F. VOTRUBA.)
EUDAPEST VIII Rákocsy-tér 3.

Kazdý rok 4 knihy spolu za 2^k40^h

Kto chce predať zemisky (erteple) pre ošpané, nech sa hlási v mliekarni.

Dom pozostávajúci z jednej izby, kuchyne, komore, maštale, dvora, zbrady, novej stodole (všetko pod škrydlicou) a veľkého humna má na predaj **Pavel a Alžbeta Slačik v Holiči**, Kopčanská ul. č. 126.

D. Sensel.

Strojová výroba pletených punčoch v Holiči. (Ny. m.)

Shotovuje punčochy pre panie, dievky a pre pánov z bavlny a hodvábného pletiva a síce len v prvej jakosti. Prijíma aj nadpletanie každého druhu punčoch za najľavnejšie — ceny. — Rýchle zasielanie. — Dokonalá výroba.

Stavebné vápno 100 kg. za 1 zl. vždy k dostaniu u **R. Detony**, Jezovítska ul. 459

Sviece kostolné

všetkých druhov

voskové a polovoskové sviečky

stolné, stearinové a parafínové, hladké a krútené, biele lebo barevné, ďalej

mydlá

ku praniu a voňavé

(toiletne), všetky

v najlepšej jakosti dodáva naj-
ľavnejšie

Prvá Královohradecká cis. a
král. dvornia továrň
na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,
Hradec Králové, Král. České.

Založeno roku 1816.

12-52

OZNAM.

Oznamujem et. obecnstvu, jak domáccmu, tak i prespolnému, že som prevzal od nového roku veľkú hospodu

„K UHORSKEJ KORUNE“

v Holiči, na rynku do prenajmu. Budem sa usilovať, čo najvedomitejšie obslúžiť pp. hostov dobrými a čerstvými nápojmi a jedlami. — Taktiež čisté maštale a dvor.

Liehové nápoje sú laené, 1 liter rumu i kor., 1 liter červeného vína von z domu 60 hal.

Odporúčajúce sa do priazne et. obecnstva, o hojnú návštevu prosí

Michal Červenka, hostinský v Holiči.

SUKNE

polovlnené . . . po 65—70 kr. a výše.
grisetové . . . po 1 zl. 20 kr. a výše.
satenové . . . po 93 kr. a výše.
kanafasové . . . po 1 zl. 10 kr. a výše.
atlasové . . . po 1 zl. 5 kr. a výše.
klotové . . . po 2—3 zl. a výše.

a jiné tkalcov. výrobky dokirkou zasílá tkalcovna.

ADOLFA JELINKA v Jimramově,
(MORAVA).

Vzorky zdarma a franko.

Kdo zkusí jednou po druhé kupí zas!

Prokop Skorkovský a syn

zasilatelský dům
suken
a modních látek pro
— pány i dámy —
v Humpoleci

Zasílá svoje vzorníky na požádání každému ochotně franko, proti frankovanému vracení.
Zásilký přes 20 korun vyplacené.

Ján Novomestský,
mechanik v Holiči

odporúča et. obecnstvu svoj hojne zá-
sobený sklad šiech strojov, biciklov aj ho-
spodárskych strojov;
zároveň upozorňuje, že
prijíma všetky repara-
ratúry do jeho oboru
— sťahujúce. —